

DEN SMALLE BOG

Digitalt kulturtidsskrift. Redigeret af Jakob Brønnum. 6. årgang. ISSN: 2446-0079

Hvem er det, der skriver?

Forfattere i Den smalle bog

Læs Den smalle bog fast

Kontakt og kolofon

77 drømmesange af John Berryman

Søvnforstyrrende drømme

John Berryman: 77 Drømmesange. Gendigtet af Martin Knabe. Forord af Henri Cole. 101 sider. 150 kr. Forlaget Silkefret. Af Annemette Aracama...

Find rundt i Den smalle bog

Den smalle bog er et tidsskrift for boganmeldelser og bringer desuden andre litterære læsninger, klummer, skønlitterære og essayistiske originaltekster

Midt på siden står det seneste indlæg. Øverst i højrespalten og øverst i venstrespalten står de foregående indlæg. Længere nede i højrespalten kan man læse tidsskriftets kronologisk og man kan klikke sig ind på tidsskriftets forskellige stofgrupper. Længere ned i venstrespalten er nogle af de mest læste, tidligere indlæg fremhævet. Længere nede er forskellige relevante links. Øverst på siden kan man se, hvem der skriver på Den smalle bog og hvem de skriver om.

Links til digitale tidsskrifter mm.

- The Lit Hub - The Best Of The Literary Internet
- The Public Domain Review

Steinbeck-tema i Den smalle bog

- Læs Egil Hvid-Olsens introduktioner til ni af hovedværkerne

torsdag den 2. september 2021

Det umuliges kunst

Claus Lembourn: "Dreng i krig med alle – Erindringer om en familie under Besættelsen", 193 sider, Forlaget Læselyst, 249,95 kr.

Af Annemette Aracama

Nogle fortællinger kan man som læser med fordel forberede sig på - det drejer sig om samtaler, en udveksling af billeder, en række gentagelser og stemninger, der på én gang både er fremmede og så velkendte, at de kan få en midlertidig lammende effekt. Hvad om alt dette også er mine erfaringer, min ubærlige skæbne? En sådan fortælling er erindringsværket "Dreng i krig med alle".

Hvad gør man, når man en dag vågner op til erkendelsen af, at man har ladet en dysfunktionel opvækst i et kaotisk krigslandskab kaste barndommens uforløste traumer og skygger ind over sit medmenneske? Det er Lembourns udgangspunkt, det eksistentielle fixpunkt i "Dreng i krig med alle". Læseren møder den voksne Lembourn på en reklamefilmfestival i Cannes. På stolerækken bag hovedpersonen, sidder en flok forstyrrende unge tyskere. Det er en trigger: *Jeg rejser mig, vender mig om og siger med en dolkeskarp stemme, som jeg har fra min mor og kan trække frem når det gælder: "Bitte beachten Sie, meine Herren, dass der zweite Weltkrieg hat aufgehört!"*. 2. Verdenskrig er for længst afsluttet, det er krigens sagesløse børnebørn der sidder bag Lembourn. Den anden krig, den personlige krig, er til gengæld uafsluttet, fortælleren må tilbage i tid, ind bag scenetæppet og genstarte dramaet.

Det er her forberedelsen kan vise sig givende. Lembourn arbejder i små præcise og sprogligt knappe øjebliksbilleder af næsten filmisk karakter. Strukturen i billedmaterialet er så solidt, at man kan afvige fra almindelige læsestrategier og opsøge erindringerne i en helt vilkårlig rækkefølge. Det kan derfor anbefales at man straks bladrer frem til side 43 og afsnittet under overskriften: *Efterår 2018: Tusind tak, fordi jeg måtte komme*. Det er tekstens lille, men afgørende genistreg, en hånd til læseren: *Mit emne er modtagerens magt i kommunikation. (...) Vores*

forforståelse bestemmer, hvad vi hører. Konklusion: Det hørte er det sagte, som det er hørt, ikke nødvendigvis som det er sagt. Det er protokollen i litteraturens maskinrum, blueprintet til den bro, der udgør den vanskelige forbindelse mellem forfatteren og læseren.

LILLE KRIGER I FJENDELAND

Søger man en historisk skildring af den tyske okkupation af det danske rige i 1940'erne, så går man forgæves i "Dreng i krig med alle", det er ikke en politisk skildring af vilkårene, men en rystende beskrivelse af et lille menneskes forsøg på at navigere på den slagmark, som er familiens. Den lille Claus er, som alle børn, i en hver kultur og til alle tider, nådesløst kastet ind i en verden der er alt andet end letfættelig. I Claus' tilfælde udspiller barndommen sig i en form for eksil. Udenfor murene udspiller krigen sig i det besatte København, i hjemmet ved Sortedamssøen er atmosfæren bestemt af besættelsens væsen, en tvangens virkelighed. Forældrene repræsenterer to kulturer, moderen er tysk, faderen er dansk - vel nok den mest uheldige alliance i det besatte Danmark. Lembourn skildrer mesterligt kultursammenstødet, tyskens *ordnung muss sein*, overfor den danske mentalitet, et uformelt rodet forankret i en søregen trang til debat og sætten spørgsmålstegn ved alt, som kun dansken forstår, og som kommer til udtryk ved sit fravær i faderen, som nærmest aldrig taler. For nu at føje spot til skade, så har moren giftet sig under sin stand og må døje med en social deroute af preussiske dimensioner. Alliancen er uheldsvanger og kærligheden har trange kår. Mildest talt. Midt mellem disse to uforenelige størrelser, finder vi Claus og den større broder, som to sårede soldater i ingenmandsland. Moderen, der metodisk kaldes for sergenten i erindringerne, forbliver livslangt et enigma for sønnerne. Gåder der ikke finder en løsning er rædselsfulde følgesvende, de hjemløse de forbandede stedse, således også den lille Claus, der erstatter moderens mangelfulde kærlighedsberedskab og korporlige afstraffelser med stuepigens Rigmors hensynsfule opmærksomhed. Det kan nok være, at Rigmor er en tyskertøs, men for Claus er hun den elskede: *Da Rigmor rejste, brød jeg sammen. Jeg ser mig selv sidde på sengen, rokkende frem og tilbage, kortåndet af sorg, med en lille pibende lyd for hver vejtrækning*.

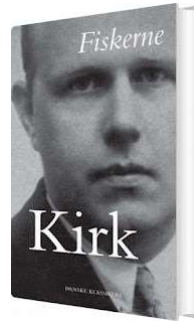
Det er ikke det forældre siger, men snarere det de undlader at gøre, der bliver den skæbnetunge bagage, som Claus slæber med sig ind i voksenlivet. Et komplekst væv af kærlighedsløse begivenheder. Et fravær af omsorg og intimitet, som et barn skal opleve, for at blive hel, en moden identitet der ikke spytter sine personlige frustrationer ind i ansigtet på den uskyldige anden.

Nu skal man ikke tro det hele er weltschmerz hos Lembourn. På ingen måde, dertil er Lembourn en alt for dreven skribent. Man har eventuelt en sten, der hvor hjertet normalt er placeret, hvis man ikke også kan le under læsningen af "Dreng i krig med alle". Det er især den righoldige beskrivelse af bipersonerne der giver anledning til en momentvis klukken. Elsker man den ikoniske tv-serie Matador, så er der gode grunde til at anskaffe sig et eksemplar af "Dreng i krig med alle", persongalleriet er, som i Matador, vidunderligt dobbelttydigt, ingen er blot onde eller gode: *mennesket er rummeligt*.

BOGENS ANATOMI

Bogen er skåret i et "coffee table in miniature"-format. Det er perfekt til den lille håndtaske og den store frakkelomme, ligesom bogen passer på selv det mindste natbord. På forsiden finder man det inkarnerede billede

Kirk og domsprædikanterne

Slå op i Den smalle bog

DE SMALLE BØGER - Klik og se mere

▼ 2021 (54)

► oktober (3)

▼ september (6)

Letlæst tidsskildring af den moderne, modne mand

Kampen mod kapitalismens grådige rovdrift, for soc...

Søvnforstyrrende drømme

Genfortryllelse af poesien med glimt i øjet

Elskelige domsprædikanter

Det umuliges kunst

► august (4)

► juli (4)

► juni (6)

► maj (7)

► april (5)

► marts (7)

► februar (6)

► januar (6)

► 2020 (57)

► 2019 (49)

► 2018 (43)

► 2017 (36)

► 2016 (34)

Den smalle bogs stofgrupper. "Lyrik", "Prosa" og "Essay" er originaltekster

- aforismer (1)
- antologi (3)
- boganmeldelse (118)
- dagbøger (1)
- digtsamling (32)
- En litterær refleksion (7)
- essay (8)
- eventyr (5)
- fabler (5)
- faglitteratur (17)
- klassiklæsning (19)
- kortroman (9)
- kunstbog (14)
- lyrik (5)
- noveller (14)
- prosa (14)
- prosadigt (2)
- roman (36)

Sidevisninger i alt

145,407

af uforstyrret lykke, en lille smilende dreng, der kniber øjnene sammen mod sol over strand. I en litteraturhistorisk kontekst bærer tragedien ofte det smukkeste ansigt, således også her: *Der er tomrum og hulrum i mine barndomsår. I dem var der for stille, for megen venten på en berøring, et blik, for lidt at læne sig opad, kun et ekko, når jeg råbte: Se mig, jeg findes!*

Sidst, men ikke ubetydeligt, bogen er illustreret, sparsomt, men afgørende. "Dreng i krig med alle" bærer tre billeder med sig. Det første er gennemgående, to krydsede sværdklinger afslutter hvert afsnit. Det er krigsornamentik, et symbol på alle de krydsede klinger, som beretningen er svanger med. Ikke sjældent kløver fortælleren også ordene og samler dem igen i nye kombinationer: *læderkulde; periferi-børn; slægtskedsomheden*. Lembourg har en "altidfjædig" omgang med sproget. Det er et symptom, narrativt beskrevet, på "monstrøs litteratur", en litteratur der kendes på sit tilhørsforhold til kriser; kulturelle, samfundsmæssige - og menneskelige. "Det umuliges kunst" er illustreret med en simpel, men fuldt uddybende håndtegning på side 44. Bogens sidste illustration afslutter teksten – eller åbner den. Det er helt op til læseren.

Indsendt af Egil Hvid-Olsen

Etiketter: boganmeldelse, prosa, roman

Ingen kommentarer:

Send en kommentar

 Kommenter som: connya (Goo᳚) ▼
 Vis eksempel **Underret mig**

[Nyere indlæg](#)

[Start](#)

[Ældre indlæg](#)

Abonner på: [Kommentarer til indlægget \(Atom\)](#)

Rejsjer tema. Leveret af Blogger.